

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on:

Dokumentet är daterat: 02.03.2018

The document is dated:

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: ARTO TIINA TELLERVO

Pvm / Datum / Date: 02.03.2018

Allekirjoitustapa / Signerat med / Signed with:

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi

Pvm / Datum / Date: 02.03.2018

Allekirjoitustapa / Signerat med / Signed with:

Tämä paketti koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat
- Sähköiset allekirjoitukset. Nämä eivät ole näkyvillä tässä asiakirjassa, mutta ne on yhdistetty siihen sähköisesti.

Tämä asiakirja on sinetöity sähköisellä allekirjoituksella. Sinetti takaa asiakirjan aitouden.

Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >

Detta paket består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument
- Elektroniska signaturer. Dessa syns inte i detta dokument, med de är elektroniskt integrerade i det.

Detta dokument har försetts med sigill genom elektronisk signatur. Sigillet garanterar dokumentets äkthet.

Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

THE SIGNED DOCUMENT FOLLOWS ON THE NEXT PAGE >

Inspecta Sertifiointi Oy
PL 1000
00581 Helsinki
Suomi

Selvityspyyntö puutteellisista todennuksista ja todentamisraporteista sekä kuuleminen huomautuksen antamisesta Dnro 181/782/2018

Asia

Päästökaupasta johtuvien epäsuorien kustannusten kompensoimisesta annetun lain (138/2017) 17 §:n 2 momentin mukaisen huomautuksen antaminen todentajalle

Asianosainen

Inspecta Sertifiointi Oy (y-tunnus 1065745-2)

Vireilletulo

24.1.2018

Ratkaisu

Energiavirasto antaa Inspecta Sertifiointi Oy:lle (jäljempänä todentaja) kompensointilain 17 §:n 2 momentin mukaisen huomautuksen todentamistehtävissä havaittujen puutteiden ja virheiden johdosta.

Selostus asiasta

Asian tausta

Energiavirasto on päätöksellään Dnro 1316/781/2017 (jäljempänä todentajan hyväksymispäätös) hyväksynyt Inspecta Sertifiointi Oy:n päästökaupasta johtuvien epäsuorien kustannusten kompensoimisesta annetun lain (138/2017, jäljempänä kompensointilaki) 13 §:n 3 momentin nojalla todentajaksi määrääjäksi laajentamalla päästökauppalain (311/2011) mukaisesti hyväksytyn (Dnro 58/311/2014) ja akkreditoitun todentajan Inspecta Sertifiointi Oy:n pätevyysaluetta kattamaan kompensointilain mukaisena todentajana toimimisen.

Energiavirasto on kiinnittänyt huomiota todentajan tekemiin kompensointilain mukaisiin todennuksiin ja todentamisraportteihin ja pyytänyt todentajalta selvitystä 24.1.2018. Selvityspyyntö koski vuoden 2017 kompensatitukihakemuksia, jotka todentaja oli todentanut aikavälillä 25.9.-11.12.2017.

Virheelliset todennettavat tiedot

Tukihakemusten käsittelyn yhteydessä Energiavirasto havaitsi, että tukihakemukset sisälsivät virheellisiä todennettavia tietoja. Virheelliset todennettavat tiedot koskivat seuraavia asioista:

- Tukihakemukselta Dnro 1723/780/2017 puuttui tuen laskennan perusteena oleva toimiala ja tuote (Massan valmistus 21.11, Mekaaninen puumassa 21.11.14). Tukihakemuksessa mekaanisen massan sähkönkulutus oli sisällytynyt yhteenlaskettuun sähkönkulutukseen, mutta tuotetta ei oltu valittu tuenlaskennan lähtötiedoissa. Todentaja oli todentanut tukihakemuksen tuotetiedot oikeiksi.
- Tukihakemuksella Dnro 1735/780/2017 oli haettu tukea väärän toimialan ja tuoteluokan perusteella. Laitoksella valmistettava muurahaishappo kuuluu toimialaan "24.14. Muiden orgaanisten peruskemikaalien valmistus" ja tuoteluokkaan "muut luokassa 24.14 Muiden orgaanisten peruskemikaalien valmistus". Tukihakemuksella oli merkitty toimialaksi "24.13 Muiden epäorgaanisten peruskemikaalien valmistus" ja tuoteluokaksi "muut luokassa 24.13 Muiden epäorgaanisten peruskemikaalien valmistus". Todentaja oli todentanut tukihakemuksen tuotetiedot oikeiksi.
- Todennettu tukihakemus Dnro 1718/780/2017 oli jätetty Energiavirastoon 25.9.2017. Hakemuskäsittelyn aikana Energiavirasto palautti hakemuksen takaisin toiminnanharjoittajalle, koska osa hakemuksen tiedoista oli puutteellisia. Täydennyksen jälkeen Energiavirasto huomasi, että tarkasteluvouden sähkönkulutusta oli muutettu, vaikka täydennyspyyntö ei ollut koskenut tarkasteluvouden sähkönkulutustietoja. Energiavirasto kysyi asiasta toiminnanharjoittajalta, jonka mukaan alkuperäinen arvo oli ollut virheellinen. Todentaja oli todentanut alkuperäisen ja muutetun arvon oikeaksi jättämättä todennukseen lisätietoja tai poikkeamia.
- Tukihakemuksen Dnro 1741/780/2017 todentajaraportin perusteella laitoksella tapahtunut kapasiteetin merkittävään laajenemiseen liittyvä alkuperäinen ja tuotantokapasiteetin määrittäminen oli tehty vastoin Energiaviraston ohjeistusta. Todentaja oli todentanut laitoksen alkuperäisen ja tuotantokapasiteetin tiedot oikeiksi.
- Tukihakemuksessa Dnro 1778/780/2017 sähkönkulutuksen perustason laskennassa oli käytetty poikkeavaa viitejaksoa. Perustelut poikkeavalle viitejaksolle eivät olleet kompensointilain ja Energiaviraston ohjeistuksen mukaisia. Virheellisen viitejakson vuoksi tuen laskennan perusteena olevat sähkönkulutustiedot oli ilmoitettu väärin. Todentaja oli todentanut tukihakemuksen tiedot oikeiksi.
- Tukihakemuksen Dnro 1797/780/2017 todentamisraportin perusteella EF-tuotteiden sähkönkulutus oli määritetty väärin, sisältäen sähkönkulutuksen osuuksia, jotka olivat tukihakemuksella jo laskettuna E-tuotteen vertailuvuorossa. Tästä syystä osa sähkönkulutuksesta oli laskettu tukihakemuksella kahteen kertaan. Todentaja oli todentanut hakemuksen sähkönkulutustie-

dot oikeiksi. Energiavirasto pyysi toiminnanharjoittajaa korjaamaan virheen täydennyspyynnössä 4.12.2017. Toiminnanharjoittaja palautti korjattun todennetun tukihakemuksen 11.12.2017. Täydennetty hakemus oli kuitenkin korjattu virheellisesti. Todentaja oli todentanut tuen laskennan perusteena olevat virheelliset sähkönkulutustiedot toistamiseen oikeiksi.

Puutteelliset todentamisraportit

Todentaja toimitti Energiaviraston pyynnöstä 12:n tukihakemuksen todentamisraportit päiväyksellä 31.10.2017. Energiavirasto havaitsi, että todentamisraportit sisälsivät puutteita. Puutteet koskivat tukihakemusten Dnro 1797/780/2017, Dnro 1737/780/2017, Dnro 1799/780/2017, Dnro 1726/780/2017, Dnro 1739/780/2017, Dnro 1740/780/2017, Dnro 1728/780/2017, Dnro 1798/780/2017, Dnro 1788/780/2017, Dnro 1741/780/2017 ja Dnro 1814/780/2017 todentamisraportteja. Edellä mainituissa todentamisraporteissa ilmeni puutteita etenkin seuraavilta osin:

- Raportit olivat suppeita ja osa raporteista sisälsi selkeitä virheitä sekä epäjohtonmukaisuuksia.
- Joidenkin tukihakemusten osalta raporteista ei ilmennyt, mitkä kaikki tiedot tukihakemuksesta oli todennettu.
- Raporteista ei käynyt selkeästi ilmi, mistä lähteistä/dokumenteista tiedot oli todennettu.
- Raporteista ei käynyt selkeästi ilmi, miten laitos- ja tuoterajaukset oli tehty.

Puutteiden johdosta Energiavirasto pyysi todentajalta selvitystä todentamisraporttien sisällöstä aikavälillä 10.11.-15.11.2017. Todentaja toimitti selvitykset pyydetysti päiväyksillä 27.11.2017-29.11.2017.

Selvityspyyntö todentajalle

Energiavirasto pyysi todentajalta 24.1.2018 päivätyssä selvityspyynnössä toimittamaan selvitykset seuraavista asioista:

- Selvitys siitä, miksi todentaja ei ollut huomionnut tukihakemusten (Dnro 1723/780/2017, Dnro 1735/780/2017, Dnro 1718/780/2017, Dnro 1778/780/2017, Dnro 1797/780/2017, Dnro 1741/780/2017) todennettavissa tiedoissa olleita virheitä.
- Selvitys siitä, miksi todentaja ei ollut noudattanut tukihakemusten (Dnro 1797/780/2017, Dnro 1737/780/2017, Dnro 1799/780/2017, Dnro 1726/780/2017, Dnro 1739/780/2017, Dnro 1740/780/2017, Dnro 1728/780/2017, Dnro 1798/780/2017, Dnro 1788/780/2017, Dnro 1741/780/2017 ja Dnro 1814/780/2017) todentamisraporttien laadinnassa Energiaviraston ohjeistusta, jonka mukaan raporteista tulee käydä selkeästi ilmi todentamistehtävän yhteydessä todennetut asiat.

- Kuvaus siitä, mikä on todentajayhtiön sisäinen menettely/ohjeistus koskien kompensatitukihakemusten todentamisen yhteydessä laadittuja todentamisraportteja.

Energiavirasto on samassa yhteydessä varannut Inspecta Oy:lle 24.1.2018 hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti tilaisuuden lausua mielipiteensä selvitetystä virheistä todennuksissa ja puutteista todentamisraporteissa sekä mahdollisuuden antaa selvitys sellaisista vaatimuksista tai selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun mahdollisen huomautuksen antamiseksi.

Todentajan vastaus selvitys- ja lausuntopyyntöön

Todentaja toimitti Energiavirastoon 16.2.2018 päivätyn selvityksen asiasta. Todentajan selvityksen mukaan:

- Tuotteita koskevat virheet tukihakemuksissa Dnro 1723/780/2017 ja Dnro 1735/780/2017 johtuivat todentajan inhimillisistä virheistä tukihakemusten todennuksessa. Kyseisissä tapauksissa todentaja oli todentanut tuotetiedot oikein todennuskäynnillä, mutta tukihakemuksilla tuotetiedot olivat jääneet osittain väärin todentajan inhimillisen virheen vuoksi.
- Tukihakemuksen Dnro 1718/780/2017 sähkön kulutustietoja todentaja piti oikeina, koska toiminnanharjoittaja oli voinut ilmoittaa sähkön kulutuksen mittaustiedot käytännössä kahdella eri tavalla. Todentajan mukaan kyseisen tukihakemuksen alkuperäinen EF-tuotteiden sähkökulutus oli laskettu tehtaan sisäisten sähkökulutusraportoinnin mukaan. Korjauksen jälkeen sähkökulutus oli laskettu niin, että II-luokan sähköstä oli vähennetty muille toimitettu II-veroluokan sähkö ja muiden osuus puhdasvesi- ja jätevesilaitosten sähköstä. Todentajan näkemyksen mukaan alkuperäinen laskenta ei ollut väärä, koska se perustui käyttöpaikkamittauksiin. Todentajan mukaan todennuskäynnin yhteydessä todennettiin myös paperitehtaan sähkön hankinta ja sen vastaavuus sähkökulutukseen.
- Tukihakemuksen Dnro 1778/780/2017 osalta todentaja oli pitänyt hakemuksessa esitettyä viitejaksoa oikeana, koska laitoksen prosesseja oli muutettu vuonna 2015 siten, että paperikoneesta oli tehty kartonkikone. Prosessimuutos oli todentajan mukaan tulkittu uuden tuotannon aloittamiseksi ja todentaja oli kokenut, että sähkön kulutuksen mittaustiedot vuosilta 2005-2011 eivät olleet vertailukelpoisia uudelle tuotannolle.
- Tukihakemuksen Dnro 1741/780/2017 virheestä todentaja on todennut, että Energiaviraston ohjeistus koskien alku- ja tuotantokapasiteetin määrittäysperusteita on ollut epäselvä. Alkuperäisessä tukihakemuksessa merkittävän kapasiteetin laajentumisen määrittämisessä oli käytetty kahden suurimman kuukauden tuotantomääriä eri kuukausilta eri EF-tuotteille (pelletti ja ferrokromi). Todentajan mukaan Energiaviraston ohjeistus ei ollut selkeä siten, että se olisi edellyttänyt EF -tuotteiden tuotantotietojen valitsemista kahdelta samalta kuukaudelta, jolloin EF-tuotteiden yhteistuotanto oli ollut suurin. Tästä syystä todentaja oli pitänyt alkuperäistä kapasiteetin merkittävän laajenemisen määrittäystä oikeana.
- Todentajan mukaan alkuperäisen tukihakemuksen Dnro 1797/780/2017 kloorielektrolyysin tuotteista kloorin sähkön kulutus oli laskettu E-tuotteelle

ja lipeän sähkön kulutus EF-tuotteelle. Todentajan mukaan toiminnanharjoittaja poisti täydennyspyynnön 4.12.2017 ohjeistuksen perusteella E-tuotteet tukihakemukselta. Kaikissa todennusvaiheissa todentaja oli selvityksen mukaan varmistanut, ettei sähkönkulutusta laskettaisi kahteen kertaan.

Puutteellisten todentamisraporttien osalta todentaja on todennut selvityksessään, että todentajalla oli käytössään todentamisraporttien lisäksi myös toiminnanharjoittajien tukilaskentataulukot, joista ilmeni tiedot laitos- ja tuoterajauksista sekä siitä, mitkä kaikki tiedot tukihakemuksesta oli todennettu ja mistä lähteistä tiedot oli todennettu. Todentajan selvityksen perusteella toiminnanharjoittajat olivat määritelleet taulukkojen tiedot salassa pidettäviksi, ja siksi niitä ei oltu liitetty todentamisraportteihin.

Todentajayhtiön sisäistä ohjeistusta koskien todentaja kertoi, että yhtiön todentajat ovat perehtyneet Energiaviraston todentajaohjeessa 19.1.2018 todentamisraporttiin kirjattavien todennettavien tietojen vaatimuksiin.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö ja ohjeet

Laki päästökaupasta johtuvien epäsuorien kustannusten kompensoimisesta (138/2017)

Kompensointilain 12 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan todentajaksi hyväksytään hakija, joka pystyy toiminnassaan soveltamaan tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä.

Kompensointilain 9 §:n 2 momentin mukaan Energiaviraston 13 §:n mukaisesti hyväksymän todentajan on todennettava hakemuksessa olevat tiedot:

- 1) laitoksessa valmistettavan tuotteen kuulumisesta lain soveltamisalaan;
- 2) perustuotoksesta;
- 3) sähkönkulutuksen perustasosta;
- 4) merkittävästä kapasiteetin laajentumisesta; sekä
- 5) alkukapasiteetista.

Kompensointilain 14 §:n 1 momentin mukaan todentaja antaa lain 9 §:n 2 momentissa tarkoitetun todennuksen. Todentamisen kohteena on tuensaajan ilmoittamien tietojen kattavuus, luotettavuus, uskottavuus ja tarkkuus.

Kompensointilain 14 §:n 2 momentin mukaan todentajan on suoritettava tehtävänsä ammattitaitoisesti pyrkien hyvään käytäntöön sekä ottaen huomioon tämän lain ja sen nojalla annetut säännökset, ohjeet ja suositukset.

Kompensointilain 18 §:n 1 momentin mukaan Energiavirastolla on oikeus saada salassapitosäädösten estämättä kompensointilain säännösten noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot todentajalta.

Kompensointilain 18 §:n 3 momentin mukaan todentajat ovat salassapitosäännösten estämättä velvollisia antamaan todentajien yhteistoiminnan kannalta tarpeellisia tietoja toisilleen sekä valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja Energiavirastolle.

Kompensointilain 17 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan Energiavirasto voi peruuttaa todentajaksi hyväksymistä koskevan päätöksen, jos todentaja ei enää täytä todentajaksi hyväksymisen edellytyksiä taikka todentaja on olennaisella tavalla laiminlyönyt tai rikkonut tässä laissa säädettyä velvollisuutta tai rajoitusta taikka päätöksessä annettua määräystä eivätkä todentajalle annetut huomautukset ja varoitukset ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen asetetussa määräajassa. Todontajan hyväksymistä koskeva päätös voidaan 2 momentin 2 kohdan nojalla peruuttaa myös määräajaksi.

Valtioneuvoston asetus päästökaupasta johtuvien epäsuorien kustannusten kompensoimisesta (311/2017, jäljempänä kompensointiasetus)

Kompensointiasetuksen 13 §:n mukaan todentajan on tutkittava tuensaajan toimitamien tietojen luotettavuutta, uskottavuutta ja tarkkuutta sekä varmistettava riittävässä määrin, että tiedot olennaisilta osin ovat oikeat. Todontajan on annettava asiasta lausunto ja laadittava todennuksesta todentamisraportti sekä tallennettava sisäiset todentamisasikirjat. Todontajan on Energiaviraston pyynnöstä toimitettava virastolle sisäiset todentamisasikirjat.

Todontajan hyväksymispäätös Dnro 1316/781/2017

Energiaviraston 24.8.2017 päivätyssä todentajan hyväksymispäätöksessä Dnro 1316/781/2017 on määrätty, että todentajan tulee todennustehtävää suorittaessaan noudattaa Energiaviraston ohjeistuksia ja määräyksiä. Energiaviraston ohjeistuksen ja määräyksien sekä niiden perusteella annettujen tulkintalinjausten noudattaminen on välttämätöntä toiminnanharjoittajien yhdenmukaisen kohtelun ja siten tukijärjestelmän luotettavuuden, uskottavuuden ja tarkkuuden varmistamiseksi.

Energiaviraston todentajaohje (versio 1.2)

Todontajalta edellytetään asiakokonaisuuteen liittyvän lain, asetuksen ja Energiaviraston täydentävän ohjeistuksen täsmällistä tuntemista. Todontajaohjeen mukaan todentaja voi olla yhteydessä Energiavirastoon kaikissa päätösten tai viranomaisohjeiden tulkintaa edellyttävissä tilanteissa, jotta eri todentajien asiakkaiden kohtelu on tasapuolista.

Energiaviraston ohjeistuksessa koskien todentamisraporttia todetaan, että raporteista tulee käydä selkeästi ilmi todentamistehtävän yhteydessä todennetut asiat ja havaitut virheet ja puutteet sekä raportin laatija ja laadinta-aika. Todentamisraportti tulee laatia todentamistehtävän suorittamisen yhteydessä tai välittömästi sen jälkeen.

Energiaviraston todentajaohje (versio 1.3)

Energiavirasto on täsmentänyt todentajaohjetta 19.1.2018 (versio 1.3). Ohjeen mukaan lähtökohtaisesti virheellisiä tai puutteellisia todennettavia tietoja sisältävä tukihakemus tulee todentajan toimesta palauttaa korjattavaksi toiminnanharjoittajalle silloin, kun virheelliset tai puutteelliset tiedot ovat selkeästi korjattavissa. Jos todentajan arvioinnin perusteella tukihakemuksessa annetuissa tiedoissa ilmenee puutteita tai väärintulkintoja, jotka eivät ole oikaistavissa ennen todennuksen antamista, todentaja merkitsee todennukseen poikkeaman. Todontajan tulee tällöin

antaa kuvaus poikkeamasta ja arvioida aiheuttaako poikkeama virhettä maksettavan tuen määrään. Energiavirasto arvioi poikkeaman todentajan jättämän kuvauksen perusteella ja tarvittaessa pyytää asiasta selvitystä toiminnanharjoittajalta ja/tai todentajalta.

Hallintolaki (434/2003)

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Hallintolain 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun

Perustelut

Asiassa on kysymys siitä, onko Inspecta Sertifiointi Oy toiminut kompensointilaissa, -asetuksessa ja Energiaviraston ohjeistuksessa asetettujen vaatimusten mukaisesti suorittaessaan todentamistehtäviä.

Virheet todennetuissa tiedoissa

Tukihakemusten Dnro 1723/780/2017 ja Dnro 1735/780/2017 osalta todentaja on kertonut selvityksessään todentaneensa tuotetiedot oikein todennuskäynnillä, mutta tukihakemuksissa tuotetiedot olivat todentajan inhimillisen virheen takia jääneet osittain vääriksi. Energiavirasto toteaa, että todentajan perustehtäviin kuuluu tarkistaa, että toiminnanharjoittajan toimittamassa aineistossa tai laitospöytäkirjoilla esittämät tiedot todentajalle vastaavat tukihakemuksessa ilmoitettuja todennettavia tietoja. Energiavirasto katsoo siten, että myös edellä mainittujen tukihakemusten osalta todentajan olisi tullut tarkistaa, että tukihakemuksessa ilmoitetut tuotetiedot vastaavat laitospöytäkirjoilla todennettuja tuotetietoja.

Energiavirasto toteaa, että todentajan tulee jatkossa tarkistaa, että todennettavat tiedot tukihakemuksissa vastaavat kaikilta osin tietoja, jotka on todennettu todentamistehtävien yhteydessä.

Tukihakemuksen Dnro 1718/780/2017 osalta todentaja on antanut selvityksen, jonka mukaan todentaja oli pitänyt alkuperäisiä sähkön kulutustietoja oikeina, koska sähkön kulutuksen laskenta oli voitu tehdä kahdella eri tavalla. Energiavirasto pitää todentajan toimittamaa selvitystä riittävänä kyseisen tukihakemuksen sähkön kulutustietojen todentamisen osalta. Energiavirasto huomauttaa kuitenkin, että tukihakemuksen tultua vireille, Energiaviraston pitää voida luottaa siihen, että hakemuksessa ilmoitetut todennettavat tiedot ovat luotettavia ja tarkkoja. Tämä ei toteudu, mikäli todennettavia tietoja muutetaan ja todennetaan uudelleen oikeiksi hakemuksen käsittelyn aikana ilman perusteluita.

Energiavirasto toteaa, että mikäli jatkossa toiminnanharjoittajat muuttavat todennettavia tietoja ilman Energiaviraston pyyntöä sen jälkeen, kun tukihakemus on tullut vireille, perustelut muutetuille todennetuille arvoille tulee ilmetä tukihakemuksen todennuksen lisätiedoissa tai merkintänä poikkeamasta.

Tukihakemuksen Dnro 1741/780/2017 osalta todentaja on todennut selvityksessään, että Energiaviraston ohjeistus koskien alku- ja tuotantokapasiteetin määrittämisperusteita on ollut epäselvä. Energiaviraston tuenhakijaohjeen (versio 1.2, s.39) mukaan: "Kapasiteetin merkittävää laajentumista haettaessa tuenhakijan tulee määrittellä alkukapasiteetti sekä tuotantokapasiteetti. E- ja E2-tuotteille alku- ja tuotantokapasiteetti ilmoitetaan tuotekohtaisesti ja EF-tuotteille yhteensä kaikkien EF-tuotteiden osalta". Energiavirasto katsoo, että sen ohjeistuksessa on selkeästi ilmaistu se, että EF-tuotteita kohdellaan kokonaisuutena. Energiavirasto huomauttaa, että todentajan on ollut myös mahdollista ottaa Energiavirastoon yhteyttä ohjeistusta koskevien epäselvien tai tulkinnanvaraisten kysymysten osalta ennen varsinaisen todennuksen antamista.

Tukihakemuksen 1778/780/2017 osalta todentaja on kertonut, että tuotanto oli tulkittu alkaneeksi uudelleen, koska tuotantoprosessimuutosten johdosta oli koettu, että historiatiedot eivät olisi kuvastaneet nykyistä tuotantoa. Energiavirasto toteaa, että kyseisen laitoksen tukihakemus on ollut erikoistapaus tuotantoprosessimuutosten vuoksi, eikä säädöksistä tai Energiaviraston ohjeistuksesta ole välttämättä pystynyt johtamaan yksiselitteistä ohjeistusta tuotannon alkamisen määrittelystä kyseisessä tapauksessa. Energiavirasto katsoo todentajan antaman selvityksen perusteella, että tulkinta poikkeavasta viitejaksosta on tehty ilman riittäviä perusteita. Ottaen huomioon, että kysymys on ollut uuden tukijärjestelmän ensimmäisestä tuenhakukierroksesta ja tulkintatilanteesta, jonka lopputulemalla on ollut olennainen merkitys maksettavan tuen määrään, Energiavirasto toteaa, että todentajan olisi tullut olla asiasta yhteydessä Energiavirastoon ennen todennuksen antamista tai käsitellä todennuksen lisätiedoissa tulkintaansa viitejakson määräytymisestä kyseiselle laitokselle.

Tukihakemuksen Dnro 1797/780/2017 osalta todentaja on antanut selvityksen, jonka mukaan todentaja oli varmistanut, ettei tukeen oikeutettua sähkön kulutusta laskettaisi kahteen kertaan. Alkuperäisen tukihakemuksen todentamisraportin perusteella Energiavirasto kuitenkin toteaa, että tukihakemuksessa yhden EF-tuotteen sähkönkulutus oli laskettuna jo E-tuotteen vertailuarvossa. Näin ollen kyseisen tuotteen tukeen oikeuttavan sähkön kulutuksen määrä oli tullut lasketuksi kahteen kertaan alkuperäisessä tukihakemuksessa. Energiavirasto lähetti toiminnanharjoittajalle täydennyspyynnön 4.12.2017, jossa pyydettiin korjaamaan kyseinen virhe. Todennettu tukihakemus palautettiin 11.12.2017 Energiavirastoon, jonka käsitteilyn yhteydessä selvisi, että hakemus oli korjattu väärin. Vaikka kyseinen tukihakemus ei tällöin enää sisältänyt tukeen oikeutetun sähkön tuplalaskentaa, hakemusta oli korjattu siten, että tukeen oikeutetut tuotteet olivat virheelliset. Virheelliset tuotetiedot johtivat toistamiseen väärään tukeen oikeutetun sähkön määrään. Edellä todetusta huolimatta todentaja oli todentanut kyseiset tiedot oikeiksi. Energiavirasto toteaa, että mikäli toiminnanharjoittaja oli ymmärtänyt täydennyspyynnön väärin, ja siten ilmoittanut tuen perusteena olevia tietoja väärin, todentajan olisi tullut palauttaa hakemus toiminnanharjoittajalle tai vaihtoehtoisesti merkitä poikkeama todennuksen tietokortille.

Energiavirasto toteaa, että tukihakemusten Dnro 1741/780/2017, Dnro 1778/780/2017 ja Dnro 1797/780/2017 todentamisissa ilmenneiden epäselvyyksien osalta todentaja ei ollut yhteydessä Energiavirastoon asioiden selvittämiseksi eikä merkinnyt poikkeamia tai lisätietoja tukihakemusten todennuksiin, jotta Energiavirasto olisi osannut kiinnittää huomiota tulkinnanvaraisiin tietoihin käsitellessään alkuperäisiä tukihakemuksia. Energiavirasto huomauttaa edellä mainittujen

tukihakemusten osalta, että mikäli todennetuissa tiedoissa olleet virheet olisivat jääneet siltä huomaamatta, olisi se vaikuttanut olennaisesti myös maksettavan tuen määrään. Ottaen lisäksi huomioon, että kompensatiotukea maksetaan tulevina vuosina osittain ensimmäisten tukihakemusten tietojen perusteella, Energiavirasto pitää todentajan toimintaa kyseisten tukihakemusten todentamisessa olennaisesti puutteellisena ja virheellisenä.

Energiavirasto katsoo edellä esitettyjen Inspecta Sertifiointi Oy:n kompensatiotodentamisessa ilmenneiden virheiden ja puutteiden perusteella, että todentaja ei ole noudattanut kaikilta osin kompensointilaissa, -asetuksessa ja Energiaviraston ohjeistuksessa asetettuja vaatimuksia todentamistehtävien suorittamisessa.

Energiavirasto toteaa, että tulkintaa edellyttävissä tilanteissa todentajan tulee jatkossa lisätä todennuksen tietokortille poikkeama tai lisätieto tai olla yhteydessä Energiavirastoon ennen todennuksen antamista, jotta todennettavien, erityisesti tuen määrään vaikuttavien tietojen määrittämisessä toimitaan yhdenmukaisesti ja siten myös varmistetaan toiminnanharjoittajien yhdenmukainen ja tasapuolinen kohtelu.

Puutteelliset todentamisraportit

Inspecta Sertifiointi Oy on perustellut toimittamiensa todentamisraporttien puutteellisuutta ja erityisesti todennettavien tietojen ja lähteiden puuttumista raporteista sillä, että kysymys on ollut toiminnanharjoittajien salassa pidettäväksi luokittelemista tiedoista.

Kompensointilain 18 §:n 1 momentin mukaan Energiavirastolla on oikeus saada salassapitosäädösten estämättä kompensointilain säännösten noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot todentajalta. Saman pykälän 3 momentin mukaan todentajat ovat salassapitosäädösten estämättä velvollisia antamaan valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja Energiavirastolle.

Edellä todetusta johtuen Energiavirasto toteaa, että sillä on salassapitosäädösten estämättä oikeus saada ja todentajalla velvollisuus antaa tieto Inspecta Sertifiointi Oy:n selvityksessään viittaamista salassa pidettäviä tietoja sisältävistä toiminnanharjoittajan tukilaskentataulukoista tai muusta todentamisen tukena olleesta salassa pidettävästä taustamateriaalista. Energiavirasto katsoo siten, että todentajan selvityksessään antama perustelu todentamisraporttien puutteellisuudelle todennettavien tietojen osalta on perusteeton.

Energiavirasto toteaa, että todentamisraporttien ja todentajan muiden sisäisten todentamisasiakirjojen avulla Energiaviraston tulee voida varmistua jälkikäteen siitä, että todentaja on todentanut kaikki kompensointilain 9 §:n 2 momentissa vaaditut tiedot ja suorittanut todennuksen muiltakin osin asianmukaisesti. Ottaen huomioon puutteet, virheet ja epä johdonmukaisuudet todentajan toimittamisissa vuoden 2017 kompensatiotuen hakukierroksen todentamisraporteissa Energiavirasto katsoo, että Inspecta Sertifiointi Oy:n todentamisraportit ovat olleet olennaisesti puutteellisia eivätkä ne siten ole vastanneet Energiaviraston ohjeistusta.

Todentaja on ilmoittanut selvityksessään yhtiön todentajahenkilöiden tutustuneen Energiaviraston 19.1.2018 tarkentamaan todentajaohjeeseen (versio 1.3). Ener-

giavirasto edellyttää, että todentaja laatii todentamisraportit jatkossa Energiaviraston todentajaohjeessa esitetyn mukaisesti ja toimittaa sisäiset todentamisasiakirjansa Energiaviraston pyynnöstä noudattaen kompensointilain 18 §:n 3 momentissa säädettyä tiedonantovelvoitettaan.

Huomautuksen antaminen

Energiavirasto on arvioinut todentajan toimintaa edellä mainittujen virheiden ja puutteiden osalta kokonaisuutena ja katsoo todentajan toimineen olennaisesti puutteellisesti ja virheellisesti suorittaessaan kompensointilain mukaisia todentamistehtäviä. Edellä todetusta johtuen Energiavirasto antaa todentajalle kompensointilain 17 §:n 2 momentin mukaisen huomautuksen.

Mikäli jatkossa todentajan toiminnassa esiintyy vastaavanlaisia puutteita, Energiavirasto tulee harkitsemaan jatkotoimenpiteitä kompensointilain 17 §:n 2 momentin nojalla.

Sovelletut säännökset

Laki päästökaupasta johtuvien epäsuorien kustannusten kompensoimisesta (138/2017) 17 § 2 mom.

Hallintolaki 31 ja 34 §

Muutoksenhaku

Päätös ei sisällä hallintolainkäyttölain (586/1996) 5 §:ssä tarkoitettua ratkaisua, josta voisi valittaa hallintokäyttölain mukaisessa järjestyksessä.

Jakelu Inspecta Sertifiointi Oy

Tiedoksi FINAS
Akzo Nobel Finland Oy
Borealis Polymers Oy
Kemira Chemicals Oy
Kotkamills Oy
Kraton Chemical Oy
Luvata Pori Oy
Metsä Board Oyj
Outokumpu Chrome Oy
Pankakoski Mill Oy
SSAB Europe Oy
Stora Enso Ingerois Oy
Stora Enso Oyj
Taminco Finland Oy
UPM-Kymmene Oyj

Maksutta